

157
Kramérusow
Čís. král. Wlastenské Rowiny.

Roku 1804.

Str. 40.

W Sobotu

dne 6 Řigna.

Čestnáctý roční běh.

S nejvyšším císařským královským povolením.

3 Malágn 22 srpna. Přes

20,000 lidí odruď do
krage se vystěhovalo
obáwagjee se nemocy,

ķteráž w nassem městě zase panuge, a
protož wsseliký obchod nagednan pře-
tržen gest. Wssak tato nemoc posawad
nenj nákazčiwá, nybrž toliķo sħnilá
zymnice, ķteráž bezpochyby z toho přiz-
cházý, že sme předtím pořád wlké poz-
wětší měli, a nynj nagednanu nesmĵně
parno připadlo. Bdo se na tuto zym-
nicey rozstúňe, w 4 neb 5 dnech buď
vmĵe, aneb se opět pozdrawj. Denně
vmĵrá mnoho lidí, ano mnohem wice
nežli lonķského roku w nákazčiwých ne-
mocých; neboť lĵkaři z wětššho dĵlu od-

rud odesllí, a tak lidé nejwice z nedo-
starku pomocy a platných prostředků o-
žiwobytj přicházegj. Množý nemocnj
toliko tĵm od smĵti sobě pomohli, že se
často octem a wodau z moře myli. Zdey-
ššj městská rada zakázala, aby žádný
pod těžkým trestem nemiluwil a nikam
nepsal, ķeby nyněgšš nemoc nákazčiwá
anebo žlutá zymnice byla.

3 Malágn 25 srpna. W nassem městě
nemoc tak hrozně se rozmohla, že
wčera 211, a galkž gĵnj prawj, 276
osob vmĵelo. Počet nemocných přeo-
zooo wynášš. Posawad wssěcky sĵl-
nice naplněny gšau lidem, ķeĵš z Máz-
lağy vĵĵlagj. Ma nasše město práwě
wssěcko nesťestĵj opět se swatilo.

K r

Si

Giný list téhož dne. Osud nasseho města gest velmi truchlivý. Nemocy, nedostatek potravy, zeměřesení — slo-
wem neyvětšij trápení na zemi nad
námi se sgednotilo. Každý den množ-
stwj lidí na zymnicy vmírá. Není to
nákazčivá nemoc od předešlého roka;
ale od hrozného parna a zvláště z ne-
dostatku obilí a giné potravy, ške-
řerýž lidé rozličně nezajímavé ovoce a
giné věci gisti přinucení byli. Ný-
tu máme gessně neydele na měšce obilí,
a pokudž do toho času giný prostředek
se nevciní, konečně y hladu máme se co
obáwati. Předewčjem odpoledne, a
dnes ráno opět zeměřesení se zname-
nalo. Bohu buď chwála, že se hrubě
žádná škoda nestala. — W přístawu
posawad wsecko zdráwo gest.

Z Malagy 29 sepna. Není wic ža-
dná pochybnost, že nyněgšij nemoc žlu-
tá zymnice gest. Až 14 dnj mnohem
sylvněgi se rozmohla, nežli lonšlého ro-
ku; obzvláště minulého téhodne bylo
několik dnj, w kterýchž denně 200 až
do 276 osob vmřelo. Tento počet gest
přewelký, poněwadž bez toho již skoro
dwě třetiny lidí z města vřlo. Pokudž
se potwrdí ta zpráva, že kordon nasse
město obklíč, a přístaw se zawře, ostar-
tí lid w městě nemá nic giného k oče-
káwanj, než že vkrutnau smrti z hladu
zemějí masy.

Z Spanpel 28 sepna. Dne 25 toho
měšce w Madrytu y na giných místech
znamenal se zeměřesení, wšak zpráwy
nečiní zminky, žeby kde škodu bylo vci-
nilo. Madrytskému dworu nyní mno-
ho peněz z Ameriky přichází; koráb
Werganca přivezl do Boruny 2 milio-

ny 300,000 welikých tolarů, fregata
Amfitryte do Radyru 4 milliony tolarů,
a fregata Sabina gessně s 7mi milliony
tolarů se očekává.

Z Neapole 1 zářj. Hora Wezuwius
znowa hauiti počíná. Láwa třemi po-
toky se wymalila k wesnici Ottajo, a
směřuje k městu Torre del Greko, kteréž
před 10ti lety týmž způsobem z ney-
většij částky zkaženo bylo. Nyni také
ta hora vyhazuje pryskyřicowý popel,
kterýž okolnjm winohradům, na nichž
wino Lakryma Chrysty roste, welice
škodí. Také y w nassém městě vlíce a
stavení tím popelcm poprášeny gsau.
Gak z toho znamenáme, Wezuwius po-
sawad mnoho láwy w sobě míti masy.

*) Nownějšij zpráwy z Neapole psá-
né d. 5 zářj oznamují, že se tato hora
opět drobet stíčila.

Z Benátek 19 zářj. Podle zpráwy
z Řima tito kardinálowé sw. Otce do
Paříže prowázeti budou: Bonsalwi,
Jozef Dorya, Duňany, Ješ, Kaselli a
Oppicony. Tito pak kardinálowé w
nepřítomnosti sw. Otce zatím zemské
řízení na starosti míti budou: Antoz-
nelli, Brassi a Antonjn Dorya. Po-
sawad ale den není vložen, kdy sw.
Otec na cestu se wydá, toliko sylvnice
přes Buloni již se opravují. — Dne
16 toho přišla sem zpráva z ostrowa
Korsu, kteréž nám tuto nowinu přiná-
ší: Při témž ostrowě stoji 9 Ruských
wálečných lodí, a tři Turecké w témž
místě na moři gsau. W republice 7mi
sgednocených ostrowů pozůstává již 13
tisíc Rusů, a pro 15,000 giných pří-
bytkowě na 7mi ostrowích přichystáni
gsau. Biskupská residency na Korsu
pro

pro Sardynského krále se připravoval.

3 Londýna 18. září. Pan Frer, náš vyslanec při Madrytském dvoře, w sobotu s kapitánem Harwey do Plymuthu se připlavil. Z toho soudíme, že naše přátelstvo s Španýlským dvorem nezgafau změnu vzalo, a že snad y o té strany pokoj dluho trvati nebude. Get to ovšem divné, že zdejší Španýlský ministr málo předtím, než náš vyslanec z Madrytu odessel, on z Falmutu do Badyru se odplavil. — Každé některé naše zprávy připomínají, francouzsky expedice k našim břehům zase až na garu odkládají. Pro nenadálau příhodu již se v nás přípravy dělají, aby se y w zymě naše země před nepřátelským vpádem vbrániti mohla. — Poněwadž w nastawajícím podzýmku válečné lodi pro baurliwé wětry dluho na moři zdržeti se nemohau, tak nyní na místě nich menší ozbrojené lodi k francouzským přístavům se wypravují. — Podle zprávy z Plymuthu 19. francouzských válečných lodí a mnoho fregat na cestu připravených, zase před Brestským přístavem na kotwicích stálo. Po tu dobu naše zemské řízení vždy více fregat a menších lodí k Brestu posílá. Nyní také mnoho kupeckých korábů, genž z východní Indie připlavili, se ozbrojí, a každý 54mi až do 64 kusy osazen bude.

3 Paříže 22. září. Římský císař. vyslanec baron z Felen, minulý pátek měl slavnau konferenci s našim zemským dyrektoriem, při kteréž nový list na vvěcení každého ministra Rakouského císaře odwedl.

3 Amsterdamu 22. září. Podle mnohých zpráv v Mohuče, kamž nyní císař Napoleon odg. l. polní ležení asy 12 až do 15,000 mužů debrumady se stáhne. Také se praví, že w Mohuči každé blučné shromáždění držeti se bude. — Kommissar Ordonaer a wůdce nad ležením v Bruku w několika departamentech prefektům rozkázal, aby pro spjžené sklady wsecko což potřeby opatřili.

3 Štrasburtu 21. září. Gegich mílosti král Šweydský a králowna již nějaký čas w našem městě přebýwají, a posawad se newí, kdy do Šweydu odgedau.

3 Paříže 15. září. Na ostrowích Markowských, w anžlabi, wyraženo gest spiknutí, kteréž k tomu směřowalo, že zrádci tyto ostrowy Angličanům w ruce vydati chtějí; wšickni ale sgimáni gsau. — My nyní máme hrozné parano, a w některých fraginách nebezpečné zymnice panují.

3 Paříže 17. září. Wčera odruh odšel Šweydský gednatel P. Alferblat; a jak slyšíme, Šweydský král do Štrasbundu ho powolal. — Podle zpráv z Ameriky, generál Desalín má nyní na ostrowě sw. Dominyka 44 regimentů, kteréž ale přes 20,000 mužů newynásegi. Posawad se newí, takeli již o swým wogstem do té fraginy wtrhl, kteráž předtím Španýlskému dworu náležela. — Wedle zpráv, že w Španýlském králowstwu na mnoha místech nákaziwé nemocy panují, naše zemské řízení rozkázalo, aby francouzské wogstvo na Španýlských hranicích kordon zatáhlo, a ginať také wewšech našich přístawích proti tomu zlému prostředkowi

we učinění gsau. — Podle dnešních zpráv do Hanowru mnoho těžké střelby z Francouz se odveze.

Z Paříže 19 zář. W dnešním Moxnyctvu tuto zprávu čteme: Gak se praví, kdyby snad Rusové proti Francouzům nepřátelstvo začali, tedy Francouzské vojsko celý břeh půlního moře osadí, a w té případnosti ani swobodná města při témž moři od toho wygnuta nebudau. Ostatně ale gest to pauhá powěst, kteráž potvrzenj potřebuje, a o níz toliko proto zmínka se činí, poněwadž se ona po celé půlnocní Německé zemi roznáší.

Z Petrowa 4 zář. Na vysokých školách w Ruské zemi, jako w Moskwě, Charkowě a Wilně, musěj nyní profesori své věcnj w Latinském gazyku přednášeti, poněwadž domácí studenti nemájí takowě známosti w Německém gazyku, aby wšemu věcnj gak náležj porozuměli. Strže to nowj profesor, genž z Němec přišli, w nemalé starosti gsau, poněwadž w Latinském gazyku negsai tak welice zběhlj, aby w něm své věcnj přednášeti mohli.

Z Mohuče 20 zář. Wčera odpoledne přigel sem Francouzský cýsař a cýsařowna při hlucné střelbě z kusů a zvonění na wsecky zwony; také na pravém Reynském břehu z kusů střelili. Ohromážděný lid na břehu wolal na zdrawj gegich, a 12 bje oděných děwčar řeč k nim měly. Wečer nasle město oswjceno bylo.

W Praze 5 října. Minulý pátek dne 28 zář., gakž to na den zasvěcený nasleho milého Českého Patrona sw. Wáclawa, nejslawnějšj dwir byl přjtomien při slawné misi sw., kterauž nej-

důstognějšj kníže arcybiskup w hlawním chrámu Páně slaužil. — Po obědě gegich milosti cýsař a cýsařowna geli do hraběcýho Rudolfa Černjnowského palácu, kdež stawowškau galleryi obrazů prohlédli; odtud odebrali se do Lorety P. P. Bapucynů, prohlédli tu wsecky paměti hodné věci a Loretanšty poklad, a byli při pozžehnání. Pak z Lorety geli na Strahowškau prelaturu, kdež také chrám Páně, warhany, knihárnu a ostatnj památné věci prohlédli. Dne 30 zář. gegich milosti cýsař a cýsařowna byli w farním chrámě w sw. Mikuláše na malé straně při zpjwaué misi sw., při kteréž nejwšbornějšj muzycy slyšeti se dali. W ostatnjch dnech náš nejslawnějšj mocnár gestě mnohá weřegná slawenj a giné paměti hodné věci prohlédli.

Dne 29 zář. před polednem chowanj cy zdejšjho založenj pro němé w syrotčím domě w sw. Jana Křtitele na nowém městě měli pololetnj zkaušsenj, ku kterémuž se mnoho wzáctných hostj sešlo. Toto zkaušsenj obsahowalo: Známost w wyslowowání sylab a slow; náboženstwj podle wředeni katechysmusu pro nedospělé; čas a gcho rozdělení; způsoby mlawenj w obyčegných potřebách; obyčegné žádosti, prosby a děkowání; z hystorye přirozenosti o domácí pernaté zwěti; ausijn odporwědi na rozličné vžitečné otázky; čtenj gak psaného tak y tistřeného; známost mince, wáhy a míry; a t. d. Po zkaušsenj měl řeč na podekowání čelance téhož založenj Ferdynand Weisbacher k přjtomným wzáctným hostům, w kteréž předsněl, že tyto blusse z němj strže tepělswost a weliké přičinění swých zastaužlých Pánů učitelů tak daleko přiwedeni gsau, že gim nyní y ostatnj lidé rozuměti mohou.

W Praze l dostání w České Expedyč w Dominjánšké vlien v Hrabů Wro. 373-